

прийняття управлінських рішень, проте необхідно відмітити, що нині ще не досконало опрацьовані питання використання звітності у системі управління підприємством, а також не повною мірою досліджено шляхи забезпечення аналітичної інформативності фінансової звітності суб'єктів господарювання.

Література.

1. Жук В. М., Жук Н. А. Організаційно-економічна модернізація аграрної сфери. Наукова доповідь. К. : ННЦ ІАЕ, 2011. 342 с.
2. Мамонтова М.А. Умови забезпечення фінансової стійкості підприємств. Фінанси України. 2008. №8. С. 103-106.
3. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз. Полтава : ПДАА, 2009. 406 с.
4. Томчук О.Ф. Оцінка фінансової стійкості – важлива характеристика фінансового стану підприємства. Економічні науки. Серія: Облік і фінанси. 2015. Вип. 12 (2). С. 240–250
5. Школьник І.О., Боярко І.М., Дейнека О.В. та ін. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 368 с.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

***КОВАЛЬОВА О.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ
ЖЕЛЕЗНЯК А.О., ЗДОБУВАЧ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В.В. ДОКУЧАЄВА***

У сучасному світі функціонування підприємств надзвичайно залежить від системи фінансово-економічної безпеки, яка викликає неабияку необхідність та зацікавленість на шляху реалізації нових підходів до її організації. Кожне підприємство з його системою фінансово-економічної безпеки, якщо бажає досягти поставлених цілей та завдань, повинно виходити з необхідності протистояти небезпекам і загрозам. Але це стає неможливим без правильно організованої системи та обліково-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки на підприємстві. Зараз велика кількість підприємств знаходиться в кризовому стані або у стані, який від кризового відділяє декілька кроків. Щоб такого не було, виникає необхідність розроблення ефективної системи організації економічної

безпеки підприємства та необхідність знаходити засоби захисту від впливу зовнішніх та внутрішніх загроз.

Управління ризиками – це складна й динамічна галузь економічної науки, яка склалася як об'єктивний процес, покликаний запобігти ймовірним негативним наслідкам впливу різноманітних економічних явищ та процесів на стан і кінцеві результати підприємницької діяльності.

Уважаємо, що з економічного погляду під ризиками слід розуміти набір загроз невизначеності та нестабільності параметрів виробничих, технологічних і фінансово-результативних напрямів діяльності підприємств, що можуть суттєво знижувати рівень економічної безпеки.

На сучасному етапі розвитку обліково-аналітична підсистема, будучи складником комплексної системи економічної безпеки підприємства, повинна передбачати збір, узагальнення й обробку даних оперативного, статистичного і бухгалтерського (фінансового й управлінського) обліку (серед них – дані за податковими розрахунками), а для економічного аналізу використовувати облікову (в розрізі його видів) та інші види інформації. З огляду на згадані завдання, обліково-аналітичне забезпечення повинно відповідати таким вимогам:

- надавати користувачам інформацію про поточний стан і тенденції розвитку підприємства та зміну конкурентного середовища;
- забезпечувати внутрішній контроль над діяльністю підприємства;
- чітко та достовірно відображати у зовнішній і внутрішній звітності всі господарські операції, що здійснюються на підприємстві;
- сигналізувати про виявлення суттєвих змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі, які можуть указувати на момент виникнення чи реалізації певної загрози.

Важливим елементом забезпечення фінансової безпеки підприємства є інформаційно-аналітична підсистема фінансової безпеки підприємства, яка має містити такі дані: якісні кількісні значення індикаторів фінансової безпеки, наявність або потенційність ризиків і загроз, формалізовані фінансові інтереси та стан їх реалізації, стратегічний план забезпечення фінансової безпеки підприємства, якісні і кількісні параметри використання фінансових ресурсів, обсяг останніх, а також джерела їх надходження, фінансовий план.

Інформаційне забезпечення складається зі статистичної, економічної, комерційної, фінансової та іншої інформації. Джерела надходження інформації поділяються на внутрішні та зовнішні.

До внутрішніх джерел належать: показники фінансового обліку підприємства – дані можна отримати з балансу, звіту про фінансовий стан, звіту про фінансові результати, звіту про сукупний дохід, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал, приміток до фінансової звітності; показники управлінського обліку – інформація про фінансову та комерційну діяльність підприємства, звітів та планів і прогнозів, отриманих у процесах стратегічного, тактичного і оперативного планування, аналізу, контролю і бюджетування.

Зовнішні джерела інформації містять дані про:

- рівень макроекономічного розвитку країни та галузі, до якої належить підприємство;
- кон'юнктуру фінансового ринку;
- діяльність конкурентів та наявних і потенційних партнерів;
- галузеві показники діяльності підприємств-аналогів;
- оцінку загроз фінансовій безпеці підприємницької діяльності за джерелом, рівнем тяжкості наслідків, рівнем вірогідності, сферою і джерелом виникнення, тривалістю впливу, ступенем розвитку, ступенем напруженості тощо.

Отже, тільки чітка та послідовна організація обліку, аналізу і контролю на всіх стадіях виробничого процесу дасть змогу сформувати належний стан економічної безпеки й нівелювати загрози для середовища функціонування підприємства та його інформаційної оболонки.

Література.

1. Кравченко М.В., Яценко В.В. Методичні підходи та теоретичні аспекти обліково-аналітичного забезпечення системи фінансово-економічної безпеки. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2019. С. 67-72.

2. Штангрет А.М., Стеців Л.П. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічного безпекою підприємства: методичні засади Економіка і суспільство. № 9. 2017. С. 722–726.

3. Фень К.С. Пріоритетні напрями зміцнення економічної безпеки підприємств харчової промисловості Економіка. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Вип. 1(9). 2018. С. 68–75.

4. Грибіненко О.М., Шагоян С.М. Сутність та шляхи забезпечення економічної безпеки підприємства Науковий вісник Херсонського державного університету. 2017. С. 98–100.

5. Кравченко М.В., Науменко О.О. Організація та функціонування системи економічної безпеки аграрного сектору. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2018. С. 245-249.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ФІНАСОВО – ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯК ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

***КОЛОМІЄЦЬ Н.О., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Ринкова економіка визначає конкретні вимоги до системи керування підприємством. Необхідним стає більш швидке реагування на зміну господарської ситуації з метою підтримки стійкого фінансового стану і постійного удосконалення виробництва відповідно до зміни кон'юнктури ринку [2].

Непостійність ринкової ситуації обумовила перед підприємством необхідність ефективного використання наявних у його розпорядженні внутрішніх ресурсів з одного боку, а з іншого вчасно реагувати на зовнішні умови, що змінюються, до яких відносяться фінансово-кредитна податкова політика держави, механізм ціноутворення, кон'юнктура ринку взаємини з постачальниками і споживачами. Отже на практиці зростає значення комплексного дослідження і оцінки діяльності суб'єкта, що господарює.

Дослідження фінансово - господарської діяльності на основі фактичної інформації дає кількісну та якісну характеристику змін, що відбулися на виробничому підприємстві відносно заданої програми. З його допомогою вибираються варіанти управлінських рішень, які спрямовані на відвернення причин негативних відхилень і створення сприятливих умов для розвитку прогресивних явищ. Розкриваються невикористані можливості, реалізація яких дозволяє або прискорити розвиток підприємства в цілому, або перевести його на більш ефективний режим функціонування [3].

Досягнення стійкого фінансово - економічного стану і конкурентно здатності вимагає глибокого, науково - обґрунтованого аналізу фінансових і господарських відносин. Дослідження основних теоретичних категорій комплексної оцінки фінансово-економічного